

Türkiye Cumhuriyeti ile Arjantin Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 24.2.1995 Sayı : 22212)

Kanun No.
4076

Kabul Tarihi
21.2.1995

MADDE 1. – 8.5.1992 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti ile Arjantin Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE ARJANTIN CUMHURİYETİ ARASINDA

YATIRIMLARIN KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE KORUNMASINA İLİŞKİN ANLAŞMA

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Arjantin Cumhuriyeti Hükümeti bundan böyle Âkit Taraflar olarak anılacaklardır;

Özellikle bir Âkit Tarafın yatırımcılarının diğer Âkit Taraf ülkesindeki yatırımları ile ilgili olarak, her iki Âkit Taraf arasındaki ekonomik işbirliğinin geliştirilmesi arzusuyla;

Bir Âkit Tarafın yatırımcısının diğer Âkit Tarafın ülkesinde yapacağı yatırımların makul ve adil imkânlar yaratmak amacıyla;

Her iki ülke için, söz konusu yatırımların bir anlaşma bazında teşviki ve korunmasının özel teşebbüs girişimlerini teşvik edeceği ve her iki ülkede refahı artıracaklarını kabul ederek;

şağıdaki şekilde anlaşmaya varmışlardır :

MADDE 1

Tanımlar

İşbu Anlaşmada :

(1) "Yatırım" terimi, yatırımın yapıldığı Âkit Tarafın ülkesindeki kanun ve ilgili mevzuata uygun olarak, Âkit Taraflardan birinin yatırımcısının, diğer Âkit Taraf ülkesindeki her türlü yatırımları anlamına gelir ve sınırlayıcı olmamakla birlikte özellikle aşağıdakileri kapsar;

(a) taşınır ve taşınmaz malların yanı sıra, ipotek, rehin ve benzeri diğer bütün aynı haklar;

(b) hisseler, sermayeler ve şirkete katılımın diğer şekilleri;

(c) bir yatırım ile doğrudan ilgili para ve ekonomik değeri olan edim hakları ve yatırımla doğrudan ilgili krediler;

(d) telif hakkı, patent, endüstriyel tasarım, ticarî marka, ticarî unvan, teknik yöntem, know-how ve peştemaliye gibi fıkri haklar;

(e) Tabii kaynakları araştırma, çıkarma, kullanma ve işletme haklarını kapsayan, kanunen veya sözleşme ile tanınan imtiyazlar.

İşbu Anlaşma, Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce veya sonra yapılmış olan tüm yatırımları kapsamaktadır. Ancak, bu Anlaşmanın hükümleri, Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce vuku bulan uyuşmazlıklar, davalar veya anlaşmazlıklar için uygulanmayacaktır.

(2) "Yatırımcı" terimi :

(a) Bir Âkit Tarafın kanunlarına ve ilgili mevzuatına göre vatandaş sayılan gerçek kişileri;

(b) Şirket, kuruluş ve bağlı kuruluş gibi veya herhangi bir şekilde bir Âkit Tarafın kanunlarına ve ilgili mevzuatına uygun olarak kurulan ve merkezi söz konusu Âkit Tarafın ülkesinde bulunan tüzelkişileri kapsar.

(3) İşbu Anlaşmanın şartları, yatırım yapıldığı sırada bir Âkit Taraf vatandaşının diğer Âkit Tarafın ülkesinde iki yıldan fazla ikamet etmiş olması durumunda, yatırımla ilgili sermayenin söz konusu ülke sınırları içine yurt dışından getirilmiş olduğunun ispatlanması durumu dışında uygulanmayacaktır.

(4) "Hâsılatlar" terimi bir yatırımdan elde edilen değerler anlamına gelir ve sınırlayıcı olmakla birlikte özellikle, kâr, faiz, temettü ve royaltileri kapsar.

(5) "Ülke" terimi her iki Âkit Tarafın kara sınırları içindeki alanı ve Uluslararası Hukuka Uygun olarak, her iki Âkit Tarafın; doğal kaynakların araştırılması, çıkarılması amacıyla yargılama ve egemenlik haklarını icra edebilecekleri kara sularını ve aynı zamanda kara suları dışında kalan münhasır ekonomik bölge ile kıta sahanlığını kapsar.

MADDE 2

Yatırımların Teşviki

Her bir Âkit Taraf, kendi ülkesi sınırları içerisinde diğer Âkit Tarafın yatırımcılarının yatırımlarını teşvik edecek ve söz konusu yatırımlara kendi kanunları ve ilgili mevzuatı çerçevesinde izin verecektir.

MADDE 3

Yatırımların Korunması

(1) Her bir Âkit Taraf, her zaman için, diğer Âkit Tarafın yatırımcılarına adil ve hakkaniyete uygun muamele uygulayacak ve söz konusu yatırımların işletilmesi, idaresi, idamesi, kullanılması ve tasfiyesini haksız ve ayrımcı tedbirlerle engellemeyecektir.

(2) Her bir Âkit Taraf, kendi ülkesinin sınırları içerisinde diğer Âkit Tarafın yatırımcılarınca kurulmuş olan yatırımlara tam bir hukukî koruma sağlayacak ve kendi kanunları ve ilgili mevzuatı çerçevesinde, bu yatırımlara üçüncü bir ülke yatırımcılarının yatırımlarına ve kendi yatırımcılarının yatırımlarına uygulanan muameleden daha az elverişli bir muamele uygulamayacaktır.

(3) Bu Maddenin ikinci paragrafı hükümlerine bağlı kalmaksızın, en ziyade müsaadeye mazhar ülke uygulaması, herhangi bir Âkit Tarafın üçüncü bir ülke yatırımcılarına; serbest bölge, gümrük birliği, ortak pazar veya bölgesel işbirliği anlaşmaları veya üyelikleri nedeniyle vermiş olduğu ayrıcalıklara uygulanmayacaktır.

(4) Bu Maddenin ikinci paragrafının hükümleri, bir Âkit Tarafın kısmen ya da tamamıyla vergilendirme ile ilgili olarak yapmış olduğu uluslararası anlaşma ve düzenlemeden kaynaklanan öncelik ya da ayrıcalığı diğer Âkit Tarafa uygulaması gerektiği anlamında yorumlanmayacaktır.

(5) Bu Maddenin ikinci paragrafı hükümleri, Arjantin Cumhuriyetinin İtalya ile 10 Aralık 1987 ve İspanya ile 3 Haziran 1988 yıllarında, karşılıklı olarak yapmış oldukları finans anlaşmalarına

rından doğan herhangi bir muamele avantajının, öncelik veya ayrıcalığın diğer Âkit Taraf yatırımcılarına uygulanacağı anlamında yorumlanmayacaktır.

MADDE 4

Millileştirme, Kamulaştırma ve Tazminat

(1) Âkit Taraflardan hiç biri, kendi ülkesi sınırları içerisinde diğer Âkit Taraf yatırımcılarının yatırımlarını, kamu yararına ve izlenmesi gereken hukukî prosedür çerçevesinde olmaksızın, millileştirme, kamulaştırma ve benzeri uygulamalara tabi tutmayacaktır. Bu uygulamalar, yeterli ve etkin tazminat ödenmesi hükümleri eşliğinde yapılabilecektir. Tazminat, kamulaştırmadan hemen önceki veya kamulaştırmanın kamu bilgisi haline gelmesinden evvelki piyasa değerine eşit olacak, kamulaştırma tarihinden itibaren faiz içerecek ve gereksiz gecikme olmaksızın geçerli kılınacak ve serbestçe transfer edilebilecektir.

(2) bir Âkit Tarafın ülkesindeki savaş hali veya diğer silahlı çatışma, ülke genelinde olağanüstü hal ilanı, ayaklanma, kamu düzeninin bozulması veya isyan nedeniyle diğer Âkit Tarafın yatırımcılarının uğradıkları zararların karşılanması amacıyla yapılabilecek her türlü ödeme ile ilgili muamele, üçüncü bir ülkeye veya kendi yatırımcılarına uygulanan muameleden daha az elverişli olmayacaktır.

MADDE 5

Transferler

(1) Her bir Âkit Taraf, diğer Âkit Tarafın yatırımcılarına, yatırıma bağlı olarak yapılacak ödemelerin, özellikle aşağıda bahsedilenlerin, serbest transfer hakkını sağlayacaktır:

(a) hâsılatlar;

(b) bir yatırımın idamesi ve geliştirilmesi için sarf edilen ek değerleri de kapsamak üzere, yatırımın kısmen veya tamamen satışı veya tasfiyesinden doğan gelir;

(c) Madde (4) çerçevesinde ödenecek tazminat;

(d) belli bir yatırımla doğrudan ilgili kredilerden kaynaklanan anapara ve faiz ödemeleri;

(e) bir Âkit Tarafın ülkesinde bir yatırımla ilgili çalışma izni alarak çalışan diğer Âkit Tarafın vatandaşının elde etmiş olduğu maaş, ücret ve benzeri diğer gelirler;

(f) yatırım uyumsuzluğundan doğan ödemeler.

(2) Transferler, yatırımın yapılmış olduğu veya yatırımcının kabul ettiği bir konvertibl para birimi cinsinden, transfer anında geçerli kur üzerinden yapılacaktır.

(3) Birinci ve ikinci paragraflara bağlı kalmaksızın, her bir Âkit Taraf, aşağıdakilerle ilgili olarak, kendi kanunlarını ve ilgili mevzuatını uygulama hakkına sahiptir:

(a) Bu Maddede, transferlerle ilgili olarak belirtilen uygulamalarda takip edilecek prosedürleri, gecikmeye mahal vermeden ve bu Maddenin birinci ve ikinci paragraflarında belirtilen koşulların özüne zarar vermeyecek şekilde Âkit Taraflarca tamamlandığı takdirde, belirlemeye;

(b) para transferlerinde rapor tutmaya;

(c) temettü veya diğer transferlere uygulanabilecek gelir vergisi şeklinde bir vergiye tabi tutma hakkına haizdir. Ayrıca, herhangi bir Âkit Taraf alacaklılarının haklarını, hukukî yollardan, hakkaniyete uygun olarak ve iyi niyetle kanunları ve ilgili mevzuatı çerçevesinde koruyabilecektir.

MADDE 6

Halefiyet

(1) Eğer bir Âkit Tarafın yatırımcısının yatırımı, ticarî olmayan risklere karşı kanuni bir sistem dahilinde sigortalanmışsa, sigortalayanın, sigorta anlaşmasından doğan herhangi bir halefiyet hakkı, diğer Âkit Tarafça tanınacaktır.

(2) Sigortalayan, yatırımcının sahip olduğu haklar dışında herhangi bir hakka sahip olmayacaktır.

(3) Bir Âkit Taraf ile sigortalayan arasındaki uyumsuzluk işbu Anlaşmanın sekizinci maddesi hükümleri çerçevesinde çözümlenecektir.

MADDE 7

Diğer Kuralların Uygulanması

Şayet, herhangi bir Âkit Tarafın kanunları ve ilgili mevzuatı veya diğer Âkit Taraf ile aralarında başka Anlaşmalar veya herhangi başka bir yükümlülük nedeniyle kurulmuş veya bir Âkit Taraf ile diğer Âkit Taraf yatırımcısı arasında yapılmış herhangi bir anlaşma, genel anlamda veya spesifik olarak daha elverişli imkân ve koşullar sağlayan hükümler ihtiva etmekte ise, söz konusu hükümler bu anlaşmanın üzerinde olacaktır.

MADDE 8

Bir Âkit Taraf ile Diğer Bir Âkit Taraf Yatırımcısı Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü

(1) İşbu Anlaşmanın kapsamında, bir Âkit Taraf ile diğer bir Âkit Tarafın yatırımcısı arasında ortaya çıkabilecek herhangi bir uyumsuzluk, mümkün olduğu takdirde, iyi niyetle çözümlenecektir.

(2) Şayet söz konusu uyumsuzluk, uyumsuzluğun ortaya çıktığı tarihten sonraki altı ay içerisinde iyi niyetle çözümlenemezse, yatırımcının isteği doğrultusunda aşağıda belirtilen çözüm yollarına başvurulur:

- yatırım yapıldığı Âkit Tarafın ülkesindeki yetkili mahkemelere;
- veya,
- üçüncü paragrafta belirtilen şekilde uluslararası tahkim.

Yatırımcının başvurusunu, yatırım yapıldığı Âkit Tarafın ülkesindeki yetkili mahkemelere veya uluslararası tahkime götürmesi durumunda, bu seçim kesin olacaktır.

(3) Uluslararası tahkime başvurulması durumunda, yatırımcının seçeneğine göre uyumsuzluk:

– Her iki Âkit Tarafın da üyesi olması halinde, Washington'da imzalanan 18 Mart 1965 tarihli "Devletler ile Diğer Devletlerin Vatandaşları Arasındaki Yatırımla İlgili Uyuşmazlıkların Çözümü Anlaşmasına" bağlı olarak kurulan "Uluslararası Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü Merkezi (ICSID)"ne götürülebilir. Ancak bu hükme uyulamamış olması halinde her iki Âkit Taraf, uyumsuzluğun ICSID Uzlaşma, Tahkim ve Gerçekleri Bulma Ek kurulunun kuralları altında çözüme götürülmesine razı olmak durumundadırlar veya,

– Birleşmiş Milletler Uluslararası Ticaret Hukuku Komisyonu (UNCITRAL) kurallarına göre, her bir dava için ayrı ayrı kurulan tahkim kuruluna götürülebilir.

(4) Tahkim kurulu, işbu Anlaşmanın hükümleri ve uyumsuzluğa taraf olan Âkit Tarafın, kanunlar ihtilafına ilişkin olanlar da dahil olmak üzere, kanunları çerçevesinde ve o yatırımla ilgili spesifik anlaşmalar ve ilgili Uluslararası Hukuk Kuralları çerçevesinde, karara varacaktır.

(5) Tahkim kararları, uyumsuzluğa taraf olanlar için kesin ve bağlayıcı olacaktır. Her bir Âkit Taraf, söz konusu kararları kendi kanunları ve ilgili mevzuatı çerçevesinde yerine getirecektir.

MADDE 9

Âkit Taraflar Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü

(1) İşbu anlaşmanın yorumu veya uygulaması ile ilgili Âkit Taraflar arasında çıkabilecek uyumsuzluklar, iyi niyetle ve hoşgörülü, en çabuk ve hakkaniyete uygun şekilde işbirliği ile çözümlenecektir.

lenmeye çalışılacaktır. Bu amaçla, Âkit Taraflar, böyle bir sonuca ulaşmak için doğrudan ve anlamlı müzakerelerde bulunma konusunda anlaşmışlardır. Eğer Âkit Taraflar uyuşmazlığın başladığı andan itibaren altı ay içerisinde bu şekilde bir uzlaşmaya varamazlarsa, herhangi bir Âkit Tarafın talebi doğrultusunda, söz konusu uyuşmazlık üç kişiden oluşan bir tahkim kuruluna götürülebilecektir.

(2) Söz konusu talebin yapılmasından sonraki iki ay içerisinde, her bir Âkit Taraf birer üye tayin edecektir. Bu iki üye üçüncü bir ülkenin vatandaşı olan ve heyet başkanı olacak üçüncü üyeyi seçeceklerdir. Herhangi bir Âkit Tarafın öngörülen süre içinde üyesini tayin edememesi durumunda diğer Âkit Taraf, bir üyenin tayin edilmesini, Uluslararası Adalet Divanı Başkanından talep edebilir.

(3) Eğer söz konusu iki üye tayinlerinin yapılmasından sonraki iki ay içerisinde Heyet Başkanının seçiminde anlaşamazlarsa, herhangi bir Âkit Tarafın talebi üzerine Heyet Başkanının seçimi Uluslararası Adalet Divanı Başkanı tarafından yapılır.

(4) Şayet, bu Maddenin ikinci ve üçüncü paragraflarında öngörülen durumlarda Uluslararası Adalet Divanı Başkanının söz konusu atamaları yapmaya engeli bulunuyor ise veya kendisi Âkit Taraflardan birinin vatandaşı ise, öngörülen gerekli tayin Başkan Yardımcısı tarafınca yapılacaktır. Şayet Başkan Yardımcısı da Âkit Taraflardan birinin vatandaşı ise, öngörülen tayin, Âkit Taraflardan birinin vatandaşı olmayan sıradaki en kıdemli Divan üyesi tarafınca yapılacaktır.

(5) Kurulun, İşbu Anlaşmanın diğer koşulları kapsamında, süre kısıtlamaları dahil olmak üzere, usul kurallarını belirleyebilmesi için, Heyet Başkanının seçilmesinden sonra üç ay süresi olacaktır. Usul kuralları ile ilgili bir anlaşma sağlanamaması durumunda, tahkim kurulu uluslararası Adalet Divanı Başkanından prosedürler ile ilgili kuralları, genelde uygulanan uluslararası tahkim kuralları çerçevesinde saptamasını talep edebilir. Tahkim Kurulu kararları oy çoğunluğuyla sağlanır ve kararlar kesin bağlayıcıdır.

(6) Heyet Başkanının, diğer heyet üyelerinin ve kurul görüşmeleri nedeniyle ortaya çıkacak masrafların yükümlülüğü her iki Âkit Tarafça eşit olarak karşılanacaktır. Ancak, kurul yetkisine dayalı olarak masrafların daha yüksek bir miktarının bir Âkit Tarafça karşılanmasını kararlaştırabilir.

(7) İşbu Anlaşmanın sekizinci maddesine istinaden aynı konuda çözüm için başka bir Uluslararası Tahkim Kuruluna sunulmuş olan ve halen devam eden bir uyuşmazlık konusu, bu Maddenin koşulları altında tekrar bir Tahkim Kuruluna götürülemez. Ancak, bu koşul Âkit Taraflar arasında doğrudan ve anlamlı görüşmelerin devam ettirilmeyeceği anlamına gelmeyecektir.

MADDE 10

Yürürlüğe Giriş ve Süre

(1) İşbu Anlaşma, Âkit Tarafların birbirlerine yazılı olarak Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli olan anayasal gereklerin yerine getirildiğini bildirmesinden sonraki ikinci ayın ilk gününde yürürlüğe girecek ve on yıl süre ile yürürlükte kalacaktır. Bundan sonra, herhangi bir Âkit Tarafın yazılı olarak feshi ihbarda bulunmasından oniki ay sonrasına kadar yürürlükte kalacaktır.

(2) İşbu Anlaşmanın sona erişinden önce yapılmış olan yatırımlar için bu Anlaşmanın birinci ile dokuzuncu maddeleri arasında öngörülmüş olan koşullar o süreden itibaren bir on yıl daha geçerli kalacaktır.

İşbu Anlaşma, tam olarak yetkilendirilmiş ve aşağıda imzaları bulunan temsilciler huzurunda imzalanmıştır.

4076

21.2.1995

Türkçe, İspanyolca ve İngilizce dillerinde ve aşağıda imzaları bulunan temsilciler huzurunda imzalanmıştır.

Yorumlamada uyumsuzluk halinde İngilizce metin esas alınacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
Hükümeti Adına

ARJANTİN CUMHURİYETİ
Hükümeti Adına

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

<u>Cilt</u>	<u>Birleşim</u>	<u>Sayfa</u>
69	21	5
79	77	407:408,409,503:507

I. – Gerekçeli 769 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 77 nci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II. – Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dışişleri ve Plan Bütçe Komisyonları görüşmüştür.

III. – Esas No. : 1/781